

Sygn. akt V KK 420/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński (przewodniczący)

SSN Marek Pietruszyński (sprawozdawca)

SSN Jacek Sobczak (sprawozdawca)

Protokolant Anna Kowal

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Barbary Nowińskiej,
w sprawie **K. G., M. K., G. G., L. P., R. W.**
skazanych z art. 294 § 1 kk
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 21 maja 2014 r.,
kasacji, wniesionych przez obrońców
od wyroku Sądu Apelacyjnego [...] z dnia 4 kwietnia 2013 r., zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 23 grudnia 2011 r.,

1) uchyla zaskarżony wyrok odnośnie L. P. i na zasadzie art. 435 kpk także w stosunku do M. D. w zakresie wysokości solidarnego obowiązku naprawienia szkody (pkt LXXXVI ppkt 2) i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania,

2) w pozostałym zakresie oddala wszystkie kasacje jako oczywiście bezzasadne,

**3) kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża
skazanych w częściach równych.**

UZASADNIENIE

Do Sądu Okręgowego wpłynął akt oskarżenia m. in. przeciwko **L. P.** oskarżonemu o szereg czynów wyczerpujących znamiona przestępstw z: art. 286 § 1 k.k. w zw. z a

rt. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (XCII, XCIII), art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. (XCIV), art. 291 § 1 k.k. (XCV, XCVI, XCVII, XCVIII, XCIX, C).

Wyrokiem Sądu Okręgowego w W. z dnia 23 grudnia 2011 r., oskarżony ten został uznany winnym zarzucanych mu czynów z tym, że w zakresie czynów opisanych w pkt. XCII i XCIII części wstępnej wyroku przyjęto, że stanowią czyn ciągły polegający na wyłudzeniu mienia o wartości nie mniejszej niż 398.708,33 zł., stanowiącego przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., w zakresie czynu opisanego w pkt. XCIV części wstępnej wyroku stanowiącego przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., w zakresie czynów opisanych w pkt. XCV, XCVI, XCVII i C części wstępnej wyroku przyjęto, że stanowią czyn ciągły polegający na wyłudzeniu mienia o wartości nie mniejszej niż 87.763,18 zł. stanowiącego przestępstwo z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., w zakresie czynu opisanego w pkt. XCVIII i XCIX części wstępnej wyroku przyjęto, że stanowią czyn ciągły polegający na wyłudzeniu mienia o wartości nie mniejszej niż 113.214, 56 zł., stanowiącego przestępstwo z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. Na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączono wobec oskarżonego kary jednostkowe pozbawienia wolności wymierzając mu karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Nadto, na podstawie art. 46 § 1 k.k. nałożono na L. P. (oraz M. D.) solidarny obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem przez zapłatę na rzecz Europejskiego Funduszu Leasingowego S.A. kwoty 252.306,33 zł.

Na skutek wywiedzionych apelacji, Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 4 kwietnia 2013 r., zmienił zaskarżony wyrok m. in. w odniesieniu do **L.P.** – w ten

sposób, że w pkt LIV części rozstrzygającej ustalił, iż Europejski Fundusz Leasingowy S.A. został doprowadzony do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 101.150 zł, a obydwie pokrzywdzone czynem firmy niekorzystnie rozporządziły kwotą 247.550 zł i przyjmując za podstawę wymiaru kary art. 294 k.k. obniżył do 2 lat karę pozbawienia wolności, stwierdzając, że kara łączna utraciła moc, w pkt LVI i LVII części rozstrzygającej zastąpiono wyrażenie „doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem pokrzywdzonych o wartości nie mniej niż” zwrotem „nabył mienie pokrzywdzonych”, na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzeczono nową karę łączną 2 lat pozbawienia wolności.

Kasację od wyroku Sądu Apelacyjnego wywiódł również obrońca skazanego L. P.

Obrońca L. P. zarzucił, że zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 4 kwietnia 2013 roku, w zakresie rozstrzygnięcia z punktu XI dotyczącego zarzutu opisanego w punkcie LIV części rozstrzygającej wyroku Sądu Okręgowego z dnia 23 grudnia 2011 roku został wydany z rażącym naruszeniem prawa wyrażającym się nietrafnym i dowolnym przyjęciem, że skazany L. P. w wykonaniu z góry powziętego zamiaru w okresie od 4 do 8 maja 2000 roku w W., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu z M. D. i R. R., miał doprowadzić Europejski Fundusz Leasingowy do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 101.150,00 zł, w ten sposób, że po uprzednim wprowadzeniu w błąd reprezentanta leasingodawcy, co do zamiaru wywiązania się z umowy leasingu operacyjnego miał doprowadzić do jej zawarcia, w wyniku czego otrzymał kwotę 119.000,00 zł, a leasingodawca miał wydać dwie maszyny do naświetlania i wywoływania odbitek filmów Fuji FR 230B oraz dwie maszyny do naświetlania i wywoływania odbitek Fuji Minilab Compact IIPP540, zaś zawierający umowę leasingu nie wywiązał się z jej postanowień, czym działał na szkodę Europejskiego Funduszu Leasingowego S; nadto, że zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 4 kwietnia 2013 roku, w zakresie rozstrzygnięcia z punktu XI dotyczącego zarzutu opisanego w punkcie LIV części rozstrzygającej wyroku Sądu Okręgowego z dnia 23 grudnia 2011 roku został wydany na skutek nietrafnego i dowolnego przyjęcia, że skazany L. P. w wykonaniu z góry powziętego zamiaru w okresie od 12 do 27 maja 2000 roku, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w

porozumieniu z M. D. i R. R. i innymi osobami, miał doprowadzić „J. Leasing” Sp. z o.o., do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 146.400,00 zł, w ten sposób, że po uprzednim wprowadzeniu w błąd reprezentanta leasingodawcy, co do zamiaru wywiązania się z umowy leasingu operacyjnego dwóch łóżek solaryjnych „Ergoline 500” i wydał przedmiot leasingu, zaś zawierający umowę leasingu nie wywiązał się z jej postanowień, czym działał na szkodę „J. Leasing” Sp. z o.o.; także, że zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 4 kwietnia 2013 roku, w zakresie rozstrzygnięcia z punktu XI dotyczącego zarzutu opisanego w punkcie LIV części rozstrzygającej wyroku Sądu Okręgowego z dnia 23 grudnia 2011 roku został wydany z rażącym naruszeniem prawa, a mianowicie z obrazą przepisu art 286 § 1 k.k., albowiem zachowaniu skazanego L. P. opisanemu szczegółowo w punkcie XCII i punkcie XCIII części wstępnej wyroku Sądu Okręgowego z dnia 23 grudnia 2011 roku nie można przypisać sprawstwa i winy popełnienia występku z art. 286 § 1 k.k. w typie podstawowym, gdyż zachowanie skazanego L. P. nie wypełnia znamion strony przedmiotowej występu określonego w art. 286 § 1 k.k., która polega na oprowadzeniu innej osoby do niekorzystnego rozporządzeniem własnym lub cudzym mieniem oraz nie wypełnia też znamion strony podmiotowej występu określonego w art. 286 § 1 k.k. w postaci zamiaru bezpośredniego kierunkowego oraz, że zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 4 kwietnia 2013 roku, w zakresie nieuwzględniającym zarzutu apelacji dotyczącego wydania Wyroku Sądu Okręgowego z dnia 23 grudnia 2011 roku w zakresie rozstrzygnięcia z punktu LIV i LVI części rozstrzygającej został wydany z rażącym naruszeniem przepisów postępowania, a mianowicie z obrazą art. 170 § 1 k.p.k., albowiem Sąd Apelacyjny błędnie uznał za zbędne i nieistotne dla rozpoznania sprawy i oceny wiarygodności wyjaśnień M. D. wnioskowane do przeprowadzenia dowody z zeznań świadka D. W., z zeznań świadka P. J., z zeznań świadka M. Z., z zeznań świadka D. C. oraz z akt Sądu Rejonowego w L. II Wydział Karny oznaczonych sygn. akt II K .../02; nadto, że zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 4 kwietnia 2013 roku, w zakresie nieuwzględniającym zarzutu apelacji dotyczącego wydania wyroku Sądu Okręgowego z dnia 23 grudnia 2011 roku co do rozstrzygnięcia z punktu LIV i LVI części rozstrzygającej został wydany z rażącym naruszeniem przepisów postępowania, a mianowicie z obrazą art 170 § 1

k.p.k., albowiem Sąd Apelacyjny błędnie uznał, że istnienie protokołu oględzin wraz z kopią akt Sądu Rejonowego w L. oznaczonych sygn. akt II K .../02 uzasadnia oddalenie wniosku o przeprowadzenie dowodu z dokumentów znajdujących się w ww. aktach; również, że zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 4 kwietnia 2013 roku, w zakresie nieuwzględniającym zarzutu apelacji dotyczącego wydania wyroku Sądu Okręgowego z dnia 23 grudnia 2011 roku co do rozstrzygnięcia z punktu LV części rozstrzygającej został wydany z rażącym naruszeniem przepisów postępowania, a mianowicie z obrazą art 7 k.p.k., albowiem Sąd Apelacyjny błędnie podzielił wadliwą i dowolną ocenę Sądu Okręgowego, że skazany L. P. działając wspólnie i w porozumieniu z E. C., M. D. i innymi osobami, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, miał usiłować doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości firmę „E.” Sp. z o.o. w W., w ten sposób, że dążąc do wydania dwóch łóżek solaryjnych o łącznej wartości 171.257,40 zł i wprowadzając w błąd przedstawiciela pokrzywdzonej firmy, co do zamiaru dokonania za nie zapłaty, miał posłużyć się kopią przerobionego potwierdzenia wpłaty na konto „E. L.” Sp. z o.o. w W. kwoty 20.000,00 zł, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na wstrzymanie wydania towaru; także, że zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego, w zakresie nieuwzględniającym zarzutu apelacji dotyczącego wydania wyroku Sądu Okręgowego co do rozstrzygnięcia z punktu LV części rozstrzygającej został wydany z rażącym naruszeniem prawa materialnego, a mianowicie z obrazą przepisu art 286 § 1 k.k., albowiem zachowaniu skazanego L. P. nie można przypisać sprawstwa i winy popełnienia występku z art 286 § 1 k.k. i art 270 § 1 k.k. w zw. z art 11 § 2 k.k. w formie stadialnej usiłowania, gdyż zachowanie skazanego L. P. nie wypełnia strony przedmiotowej występku określonego w art 286 § 1 k.k. oraz nie wypełnia też strony podmiotowej występku określonego w art 286 § 1 k.k. w postaci zamiaru bezpośredniego kierunkowego; oraz że zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego, w zakresie nieuwzględniającym zarzutu apelacji dotyczącego wydania wyroku Sądu Okręgowego co do rozstrzygnięcia z punktu LVI ww. wyroku został wydany z rażącym naruszeniem prawa poprzez oczywiście dowolne i nietrafne przyjęcie, że skazany L. P. w sierpniu 2002 roku w B. i L. nabył od R. W. osprzęt elektryczny o łącznej wartości 37.447,64 zł; również, że zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego, w zakresie nieuwzględniającym zarzutu apelacji dotyczącego

wydania wyroku Sądu Okręgowego co do rozstrzygnięcia z punktu LVI ww. wyroku dotyczącego zarzutu opisanego w punkcie XCV części wstępnej tego wyroku, został wydany z rażącym naruszeniem prawa, a mianowicie z obrazą art. 7 k.p.k., albowiem Sąd Apelacyjny błędnie podzielił ocenę Sądu Okręgowego, który odmówił wiarygodności zeznaniom świadka R. C. (str. 257 uzasadnienia), a także wyjaśnieniom R. W., w zakresie w jakim zeznania te i wyjaśnienia wykluczały jakikolwiek udział skazanego L. P. w nabywaniu wyłudzonych uprzednio towarów oraz bezpodstawnie dał wiarę pomówieniom skazanej M. D., według której skazany L. P. nabywał uprzednio wyłudzone towary. Obrońca podniósł także, że zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego, w zakresie nieuwzględniającym zarzutu apelacji dotyczącego wydania wyroku Sądu Okręgowego co do rozstrzygnięcia z punktu LVI ww. wyroku dotyczącego zarzutu opisanego w punkcie XCVI części wstępnej tego wyroku, został wydany z rażącym naruszeniem prawa, a mianowicie z obrazą art. 7 k.p.k., albowiem Sąd Apelacyjny błędnie podzielił ocenę Sądu Okręgowego, który uznał, że skazany L. P. w sierpniu 2002 roku w B. i L. nabył od R. W. drzwi antywłamaniowe pochodzące z przestępstwa o łącznej wartości 5.826,15 zł; nadto, że zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego, w zakresie nieuwzględniającym zarzutu apelacji dotyczącego wydania wyroku Sądu Okręgowego co do rozstrzygnięcia z punktu LVI ww. wyroku dotyczącego zarzutu opisanego w punkcie XCVII części wstępnej tego wyroku, został wydany z rażącym naruszeniem prawa, a mianowicie z obrazą art. 7 k.p.k., albowiem Sąd Apelacyjny błędnie podzielił ocenę Sądu Okręgowego, który uznał, że skazany L.P. we wrześniu 2002 roku w B. i L. nabył od R. W. przewody elektryczne pochodzące z przestępstwa o łącznej wartości 20.301,01 zł; oraz, że zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego w zakresie nieuwzględniającym zarzutu apelacji dotyczącego wydania wyroku Sądu Okręgowego co do rozstrzygnięcia z punktu LVI ww. wyroku dotyczącego zarzutu opisanego w punkcie XCVIII części wstępnej tego wyroku, został wydany z rażącym naruszeniem prawa, a mianowicie z obrazą art. 7 k.p.k., albowiem Sąd Apelacyjny błędnie podzielił ocenę Sądu Okręgowego, który uznał, że skazany L. P. w okresie od kwietnia do maja 2003 roku w W. i L. nabył od R. W. i M. W. parkiet o łącznej wartości 23.540,00 zł; zarzucił, że zaskarżony wyrok w zakresie nieuwzględniającym zarzutu apelacji dotyczącego wydania wyroku Sądu

Okręgowego co do rozstrzygnięcia z punktu LVI ww. wyroku dotyczącego zarzutu opisanego w punkcie XCVIII części wstępnej tego wyroku, został wydany z rażącym naruszeniem prawa, a mianowicie z obrazą art. 7 k.p.k., albowiem Sąd Apelacyjny błędnie podzielił ocenę Sądu Okręgowego, który uznał, że skazany L. P. w kwietniu 2003 roku w W. i L. nabył od R.W. i M. W. materiały budowlane w postaci zapraw klejowych, fug tytanowych, także że zaskarżony wyrok, w zakresie nieuwzględniającym zarzutu apelacji dotyczącego wydania wyroku Sądu Okręgowego co do rozstrzygnięcia z punktu LVI ww. wyroku dotyczącego zarzutu opisanego w punkcie XCVIII części wstępnej tego wyroku, został wydany z rażącym naruszeniem prawa, a mianowicie z obrazą art. 7 k.p.k., albowiem Sąd Apelacyjny błędnie podzielił ocenę Sądu Okręgowego, który uznał, że skazany L. P. we wrześniu 2003 roku w L. nabył od R. W. wkłady kominowe ze stali chromowo-niklowej o łącznej wartości 24.188,38 zł; oraz że zaskarżony wyrok, w zakresie nieuwzględniającym zarzutu apelacji dotyczącego wydania wyroku Sądu Okręgowego z obrazą przepisu postępowania, a mianowicie z obrazą art 7 k.p.k., został wydany z tożsamą obrazą przepisu postępowania, albowiem Sąd Apelacyjny błędnie podzielił ocenę Sądu Okręgowego, który uznał wyjaśnienia skazanej M. D. z przekroczeniem zasady swobodnej oceny dowodów, oceniając je w sprzeczności z doświadczeniem życiowym, zasadami logicznego rozumowania i przypisując tym wyjaśnieniom walor pełnej wiarygodności; nadto że zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego, został również wydany z rażącym naruszeniem prawa albowiem Sąd Apelacyjny pomimo zmiany wyroku Sądu Okręgowego - w punkcie XI ww. wyroku - nie dokonał zmiany orzeczenia o obowiązku naprawienia szkody z punktu LXXXVI Wyroku Sądu Okręgowego. Nadto, niezależnie od ww. zarzutów na wypadek ich nieuwzględnienia, na zarzucił, że zaskarżony wyrok, został również wydany z rażącym naruszeniem prawa albowiem ww. Sąd odstąpił od możliwości warunkowego zawieszenia wykonania wymierzonej skazanemu L. P. kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności w żaden sposób nie uzasadniając takiego rozstrzygnięcia.

W konkluzji obrońca wniósł o uchylenie w całości wyroku Sądu Apelacyjnego i o przekazanie sprawy tego skazanego do ponownego rozpoznania Sądowi II instancji.

Prokurator Prokuratury Apelacyjnej w odpowiedzi m. in. na kasację obrońcy L. P. wniósł o jej uwzględnienie w części dotyczącej wysokości zasądzonego na podstawie art. 46 § 1 k.k. solidarnego obowiązku naprawienia szkody i w tym zakresie przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi odwoławczemu, na zasadzie art. 435 k.p.k. wniósł o uchylenie w tej samej części powyższego wyroku wobec skazanej M. D. i przekazanie sprawy w tej części do ponownego rozpoznania Sądowi II instancji, a w pozostałym zakresie wniósł o oddalenie kasacji tego obrońcy jako oczywiście bezzasadnej. Obecny za rozprawie kasacyjnej Prokurator Prokuratury Generalnej poparł wniosek złożony w odpowiedzi na kasację obrońcy skazanego L. P.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja obrońcy skazanego L. P. w zakresie (pkt XVI) w jakim podnosi zarzut niedokonania zamiany orzeczenia Sądu I instancji (pkt LXXXVI) co do wysokości orzeczonego obowiązku naprawienia szkody okazała się zasadna, co skutkowało wydaniem orzeczenia o charakterze kasatoryjnym. W pozostałej zaś części kasacja tego obrońcy jest bezzasadna w stopniu oczywistym i podlegała oddaleniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k. Rozstrzygnięcie tego rodzaju zapadłe na rozprawie nie wymaga pisemnego uzasadnienia.

Bezspornym jest, że Sąd Apelacyjny w toku kontroli instancyjnej zmienił wyrok Sądu Okręgowego wobec L. P. m. in. w pkt LIV części rozstrzygającej wyroku w ten sposób, że ustalił, iż Europejski Fundusz Leasingowy S.A. został doprowadzony do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 101.150 zł, a nie jak to przyjął Sąd I instancji w kwocie 252.306,33 zł. Tym samym Sąd Apelacyjny utrzymując w mocy wyrok Sądu I instancji, w tym w pkt LXXXVI ppkt 2, zasądzającym na podstawie art. 46 § 1 k.k. m. in. od L. P. wyżej wskazaną kwotę zaniechał korekty wyroku Sądu Okręgowego we wskazanym zakresie. Brak korekty orzeczenia Sądu odwoławczego w pełni uzasadnia w tej części uchylenie wyroku Sądu i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Zasadnie wskazał w odpowiedzi na kasację prokurator, że potrzeba uchylenia wyroku Sądu II instancji w wymienionym zakresie dotyczy także skazanej M. D., albowiem oskarżona ta została solidarnie z L. P. zobowiązana do naprawienia szkody na rzecz Europejskiego Funduszu Leasingowego S.A. w kwocie 252.306,33 zł. Skoro zatem

zmieniające orzeczenie Sądu Apelacyjnego co do wysokości wartości wyrządzonej przestępstwem szkody dotyczyło i tej skazanej bezwzględnie zachodzi potrzeba uchylecia z urzędu w tej części zaskarżonego wyroku w oparciu o przepis art. 435 k.p.k. w odniesieniu do współoskarżonej M. D.

W toku ponownego rozpoznania sprawy Sąd Apelacyjny uwzględni powyższe uwagi i na podstawie poczynionych na tej podstawie ustaleń wyda wolne od wad rozstrzygnięcie.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej wyroku.